

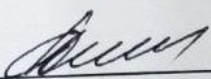
Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра внутрішніх хвороб, фармації та біохімії

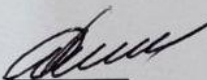
Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ЕТОЛОГІЯ ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН

(обов'язковий)

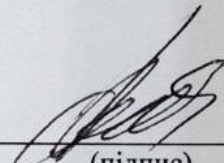
Спеціальність	211 «Ветеринарна медицина»
Освітня програма	«Ветеринарна медицина»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробник: Лариса УЛЬКО, д.вет.н, професор

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри внутрішніх хвороб, фармації та біохімії	протокол від 9 червня 2025 р № 17	
	Завідувач кафедри	<u></u> (підпис) <u>Олександр НЕЧИПОРЕНКО</u> (прізвище, ініціали)

Погоджено:

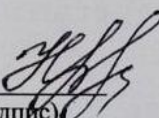
Гарант освітньої програми

(підпис)

Олександр ЧЕКАН
(ПІБ)

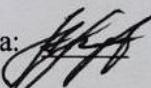
Декан факультету,

де реалізується освітня програма

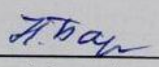

(підпис)

Людмила НАГОРНА
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана:

 Олександр КУЗНЕЦОВ (подається)
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Надія Іванівна
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 02.07 - 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	Етологія та благополуччя тварин		
2.	Факультет/кафедра	Ветеринарної медицини / внутрішніх хвороб, фармації та біохімії		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Ветеринарна медицина / 211 «Ветеринарна медицина»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-		
6.	Курс, семестр та тривалість вивчення	2 СТ курс, 3-4 семестр, 15+15 тижнів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5,0		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
	3- Семестр	16		14
	4- Семестр	-		30
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Улько Лариса Григорівна, д. вет. н., професор		
11.1	Контактна інформація	Корп. 3, каб. 72 larisau@ukr.net https://vet.snau.edu.ua/kafedri/kafedra-terapi%d1%97-farmakologi%d1%97-klinichno%d1%97-diagnostiki-ta-ximi%d1%97/sklad-kafedri/ulko-larisa-grigorivna-zav-kafedri-profesor-doktor-veterinarnix-nauk/		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент пов'язаний із загальним цілями ОП та охоплює аспекти формування у сучасного фахівця лікаря ветеринарної медицини глибоких теоретичних знань з питань вивчення проблем добробуту та науки про добробут і поведінку тварин		
12.	Мета освітнього компонента	Підготовка висококваліфікованих фахівців, які здатні в умовах виробництва вирішувати складні питання пов'язані з відхиленнями у поведінці тварин в результаті захворювань та оцінкою добробуту тварин з метою своєчасного виявлення та усунення порушень з метою профілактики захворювань та отримання якісної продукції тваринництва.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на ОК 8 Основи розведення і годівлі тварин ОК 14 Фізіологія тварин ОК 20 Ветеринарна гігієна та санітарія ОК 26 Клінічна діагностика хвороб тварин		

		2. Освітній компонент є основою для ОК 31 Загальна і спеціальна хірургія ОК 28 Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення твари ОК 32 Епізоотологія та інфекційні хвороби ОК 33 Внутрішні хвороби твари ОК 37 Організація ветеринарної справи та національне і міжнародне ветеринарне законодавство
14.	Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК	Базами практики СНАУ для проведення навчальної практики студентів є Ветеринарний кабінет КДК «Vet camp» ФВМ. Приватні клініки ветеринарної медицини м.Суми ЦВМ «Хелс», «Ветсервіс», Зооветеринарний центр «10 Друзів». Бази практики відповідають таким вимогам: наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовують у галузі ветеринарної медицини, надається право користування технічною і іншою документацією, потрібною для виконання програми практики.
15.	Політика академічної доброчесності	Під час вивчення ОК не допускаються будь-які прояви академічної недоброчесності. Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності є системи Plagiarism check algorithm. У випадку виникнення порушень реагування відбувається відповідно до нормативної документації щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу в Сумському НАУ (https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). При виявленні порушення академічної доброчесності виконане завдання не зараховується і направляється на повторне виконання.
16.	Ключові слова	поведінка тварин, соціальна поведінка, комунікація, агресія, стрес, адаптація, середовище утримання, поведінкові порушення, ветеринарна етика, оцінка добробуту, п'ять свобод тварин https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=2649

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹								Як оцінюється РНД
	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 7	ПРН 10	ПРН 12	ПРН 15	ПРН 17	ПРН 20	
ДРН 1. Описати деякі основні принципи поведінки тварин (етологія), збирати, визначати та використовувати дані поведінки тварин; розпізнавати нормальну та ненормальну поведінку тварин. Описувати загальні проблеми поведінки домашніх видів та видів дикої природи, що перебувають у неволі.	+			+			+		– захист проекту з дослідження поведінки тварин – опитування з теоретичних питань – тестовий контроль
ДРН 2. Здатність розпізнавати взаємодію між поведінкою домашніх тварин та добробутом		+	+		+	+			– вирішення завдання – демонстративне виконання завдань досліджень. – опитування з теоретичних питань – тестовий контроль
ДРН 3. Здатність пояснити, як визначається добробут тварин та його роль та вплив у сучасному суспільстві	+		+		+			+	– підсумковий контроль – комп'ютерне тестування – розв'язання ситуаційних задач
ДРН 4. Здатність обговорювати поточні та нові проблеми, пов'язані з добробутом тварин в Україні та інших країнах	+		+		+			+	– презентація та захист практичного завдання
ДРН 5. Здатність інтерпретувати та повідомляти різні етичні точки зору щодо використання тварин у комерційних,		+	+			+		+	– тестовий контроль – розв'язання ситуаційних задач

рекреаційних або дослідницьких цілях, пояснити, як економічний тиск впливає на прийняття рішень щодо добробуту тварин та визначати основні законодавчі інструменти щодо добробуту тварин.									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Етологія: нормальна поведінка та її порушення. Знайомство з дисципліною, техніка безпеки при виконанні практичних занять. Термінологія і методологія. Психологія спілкування лікаря ветеринарної медицини. Вимоги до особистості лікаря ветеринарної медицини.	2		2	8	[1,3, 7, 12,13]
Тема 2. Благополуччя (добробут) тварин: визначення поняття добробуту, як науки, її завдання. Історія розвитку, етології та вчення про благополуччя тварин, етапи та видатні вчені в галузі науки і їх вклад в розвиток дисципліни. Етологія. Індивідуальні	2		2	10	[1, 2,4,5]

форми поведінки. Онтогенез поведінкових реакцій.					
Тема 3. Благополуччя великої рогатої худоби Вивчення поведінкових реакцій. Життєві прояви. Вплив різних систем утримання на благополуччя великої рогатої худоби.	2		6	8	[1, 3, 8, 12]
Тема 4. Благополуччя коней Вивчення поведінкових реакцій. Життєві прояви. Вплив різних систем утримання на благополуччя коней.	2		6	8	[3, 5, 6,8]
Тема 5. Благополуччя овець та кіз. Вивчення поведінкових реакцій у сільськогосподарських тварин. Життєві прояви. Вплив різних систем утримання на благополуччя овець та кіз.	2		6	8	[4, 7, 8]
Тема 6. Благополуччя свиней Вивчення поведінкових реакцій. Життєві прояви. Вплив різних систем утримання на благополуччя свиней	2		6	8	[2, 6, 12]
Тема 7. Благополуччя птиці. Вивчення поведінкових реакцій. Життєві прояви. Вплив різних систем утримання на благополуччя птиці	2		6	8	[1, 3, 5, 8, 12]
Тема 8. Благополуччя собак та котів. Благополуччя тварин. 5 свобод відповідно до особливостей віку, виду, статі, фізіологічного стану тварин, тощо.	2		6	8	[1, 2, 4, 7, 12]

Тема 9. Благополуччя диких, екзотичних та лабораторних тварин. Ієрархічні взаємовідносини у тварин. Шлюбно-сімейні стосунки			2	8	[5, 8, 12]
Тема 10. Благополуччя тварин при забої, еутаназія.			2	8	[3, 7, 8]
Тема 11. Благополуччя тварин при транспортуванні			2	8	[2, 6, 9, 11]
Всього	16		46	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно*</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Здатність описати деякі основні принципи поведінки тварин (етологія) та збирати, визначати та використовувати дані поведінки тварин; розпізнавати нормальну та ненормальну поведінку тварин та описувати загальні проблеми поведінки домашніх видів та видів дикої природи, що перебувають у неволі.	Методи викладання за джерелом знань: Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Наочні: демонстрація, ілюстрація, спостереження. Активні методи: (використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, заняття на виробництві, групові дослідження в умовах «Навчально виробничого комплексу-віварій», використання навчальних та контролюючих тестів) Інтерактивні методи викладання: (використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво	12	Методи навчання за джерелом знань: Словесні: робота з книгою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів), Наочні: спостереження. Методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод). Активні методи (мозкова атака, бінарні заняття, групові дослідження). Інтерактивні технології навчання (використання мультимедійних технологій, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Самоопрацювання, проаналізовування, підготовка мультимедійних доповідей за матеріалами: Етологія і благополуччя тварин Використання методів	12 (7/5)

	студентів (кооперація) Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо		дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https:// kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com / , https://www.poll Everywhere.com/	
ДРН 2. Здатність розпізнавати взаємодію між поведінкою домашніх тварин та добробутом	Методи викладення за джерелом знань: Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Наочні: демонстрація, ілюстрація, спостереження. Активні методи: (використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, заняття на виробництві, групові дослідження в умовах «Навчально виробничого комплексу-віварій», використання навчальних та контролюючих тестів) Інтерактивні методи викладення: (використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо	14	Методи навчання за джерелом знань: Словесні: робота з книгою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів), Наочні: спостереження. Методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод). Активні методи (мозкова атака, бінарні заняття, групові дослідження). Інтерактивні технології навчання (використання мультимедійних технологій, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Самоопрацювання, проаналізовування, підготовка мультимедійних доповідей за матеріалами: Етологія і благополуччя тварин Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https:// kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com / , https://www.poll Everywhere.com/	14 (9/5)
ДРН 3. Здатність пояснити, як визначається добробут тварин та його роль та	Методи викладення за джерелом знань: Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж.	14	Методи навчання за джерелом знань: Словесні: робота з книгою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць,	14 (9/5)

вплив у сучасному суспільстві	Наочні: демонстрація, ілюстрація, спостереження. Активні методи: (використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, заняття на виробництві, групові дослідження в умовах «Навчально виробничого комплексу-віварій», використання навчальних та контролюючих тестів) Інтерактивні методи викладення: (використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо		графіків, опорних конспектів), Наочні: спостереження. Методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод). Активні методи (мозкова атака, бінарні заняття, групові дослідження). Інтерактивні технології навчання (використання мультимедійних технологій, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Самоопрацювання, проаналізовування, підготовка мультимедійних доповідей за матеріалами: Етологія і благополуччя тварин Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https:// kahoot.com/, https://www.mentimeter.com /, https://www.poll Everywhere.com/	
ДРН 4. Здатність обговорювати поточні та нові проблеми, пов'язані з добробутом тварин в Україні та інших країнах	Методи викладення за джерелом знань: Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Наочні: демонстрація, ілюстрація, спостереження. Активні методи: (використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, заняття на виробництві, групові дослідження в умовах «Навчально виробничого комплексу-віварій», використання навчальних та контролюючих тестів)	14	Методи навчання за джерелом знань: Словесні: робота з книгою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів), Наочні: спостереження. Методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод). Активні методи (мозкова атака, бінарні заняття, групові дослідження). Інтерактивні технології навчання (використання мультимедійних	14

	Інтерактивні методи викладення: (використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо		технологій, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Самоопрацювання, проаналізовування, підготовка мультимедійних доповідей за матеріалами: Етологія і благополуччя тварин Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https:// kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com / , https://www.poll Everywhere.com/	
ДРН 5. Здатність інтерпретувати та повідомляти різні етичні точки зору щодо використання тварин у комерційних, рекреаційних або дослідницьких цілях, пояснити, як економічний тиск впливає на прийняття рішень щодо добробуту тварин та визначати основні законодавчі інструменти щодо добробуту тварин.	Методи викладення за джерелом знань: Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Наочні: демонстрація, ілюстрація, спостереження. Активні методи: (використання технічних засобів навчання та проблемних ситуацій, заняття на виробництві, групові дослідження в умовах «Навчально виробничого комплексу-віварій», використання навчальних та контролюючих тестів) Інтерактивні методи викладення: (використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) Використання платформ для синхронної взаємодії: Zoom,	12	Методи навчання за джерелом знань: Словесні: робота з книгою (читання, переказ, виписування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів), Наочні: спостереження. Методи навчання за характером логіки пізнання (аналітичний, методи синтезу, індуктивний метод, дедуктивний метод). Активні методи (мозкова атака, бінарні заняття, групові дослідження). Інтерактивні технології навчання (використання мультимедійних технологій, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Самоопрацювання, проаналізовування, підготовка мультимедійних доповідей за матеріалами: Етологія і благополуччя тварин Використання методів дистанційного навчання: Moodle, Google Classroom, https:// kahoot.com/ , https://www.mentimeter.com	14

	Microsoft Teams, Google Meet, Skype тощо		/, https://www.poll Everywhere.com/	
Всього		74		76

*ПРИМІТКА. Особливості виконання самостійної складової дисципліни. Рівень засвоєння тем, призначених для самостійного опрацювання студента, оцінюється в ході захисту конспекту із самостійної роботи, під час тематичного опитування на лабораторних заняттях та вирішення окремих ситуаційних завдань. Для досягнення мети і виконання завдань навчальної практики, кожен студент, працюючи у підгрупах, зобов'язаний виконати отримане на період практики індивідуальне завдання відповідно до його змісту, впродовж терміну практики.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено в осінньому семестрі

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Поточний контроль: Тематичне опитування Виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях	55 балів / 55%	4...13 тиждень
2.	Захист проекту з дослідження поведінки тварин, вирішення завдання. демонстративне виконання завдань досліджень, розв'язання ситуаційних задач, презентація та захист практичного завдання	25 балів / 25%	4...13 тиждень
3.	Оцінювання практичних навичок	20 балів / 20%	14 тиждень

5.2.2. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено у весняному семестрі

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
4.	Поточний контроль: Тематичне опитування Виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях	40 балів / 40%	4...13 тиждень
5.	Захист проекту з дослідження поведінки тварин, вирішення завдання. демонстративне виконання завдань	20 балів / 20%	4...13 тиждень

	досліджень, розв'язання ситуаційних задач, презентація та захист практичного завдання		
6.	Оцінювання практичних навичок	10 балів / 10%	14 тиждень
7.	Екзамен- тест множинного вибору (або письмова робота)	30 балів / 30%	16 тиждень, за розкладом

5.2.3. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Поточний контроль: тематичне опитування виконання завдань на лабораторно-практичних заняттях	<30 балів	31-40 балів	41-49 балів	55 балів
	<20 балів	21-30 балів	31-39 балів	40 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання. Відтворені частково знання на основі безпосередньо викладеного матеріалу в межах програми.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні. Відтворені знання, безпосередньо викладеного матеріалу в межах програми із деякими доказами більш широкого дослідження.	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми. Відтворені знання, отримані поза межами безпосередньо викладеного матеріалу в межах програми.
Періодичний контроль, Захист проекту з дослідження поведінки тварин, вирішення завдання. демонстративне виконання завдань	<15 балів	16-25 балів	26-36 балів	40 балів
	<8 балів	9-15 балів	16-22 балів	25 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

досліджень, розв'язання ситуаційних задач, презентація та захист практичного завдання		аналіз інших підходів до питання		
Оцінювання практичних навичок	0-4 балів	5-7 балів	8-9 балів	10 балів
	<5 балів	6-10 балів	11-18 балів	20 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити	Більшість вимог виконано, але відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Екзамен- тест множинного вибору (або письмова робота)	<11 балів	12-20 балів	26-29 балів	30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотній зв'язок після вивчення тем 1-3	4 тиждень
2.	Письмовий зворотний зв'язок тем 1-3	Протягом 1 тижня після складання
3.	Тестування після вивчення тем 1-3	5 тиждень
4.	Усний зворотній зв'язок після вивчення тем 4-6	7 тиждень
5.	Письмовий зворотний зв'язок тем 4-6	Протягом 1 тижня

		після складання
6.	Тестування після вивчення тем 4-6	8 тиждень
7.	Поточний контроль (тестування, узагальнення балів) 15 тиждень	15 тиждень

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотній зв'язок після вивчення тем 7- 9	4 тиждень
2.	Письмовий зворотний зв'язок тем 7-9	Протягом 1 тижня після складання
3.	Тестування після вивчення тем 7-9	5 тиждень
4.	Усний зворотній зв'язок після вивчення тем 10-11	7 тиждень
5.	Письмовий зворотний зв'язок тем 10-11	Протягом 1 тижня після складання
6.	Тестування після вивчення тем 10-11	8 тиждень
7.	Поточний контроль (тестування, узагальнення балів) 15 тиждень	15 тиждень
8.	Екзамен- тест множинного вибору (або письмова робота) 16 тиждень, за розкладом	16 тиждень, за розкладом

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Улько Л.Г., Нечипоренко О.Л., Грек В.А., Етіологія та патогенез кетозу молочних корів, (March 19–20, 2025. Riga, the Republic of Latvia): International scientific conference. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 113 С.
2. Улько Л.Г., Нечипоренко О.Л., Грек В.А., Наукове обґрунтування значення етології та благополуччя тварин в роботі лікаря ветеринарної медицини, (March 19–20, 2025. Riga, the Republic of Latvia): International scientific conference. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 118 С.
3. Улько Л.Г., Грек В.А., Клишко А.П. ДОБРОБУТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН: КОНЦЕПЦІЇ, ЗНАЧЕННЯ ТА ВПЛИВ. Матеріали НПК викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (14-18 квітня 2025 р.). Суми, 2025, С 235 Улько Л.Г., Федун А.О. ВПЛИВ ГОДІВЛІ НА ПОВЕДІНКУ ТА ДОБРОБУТ ПТИЦІ Матеріали НПК викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (14-18 квітня 2025 р.). Суми, 2025, С 237
4. Улько Л.Г., Грек В.А., Колодяжна В.О., Лосятинська А.М. ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ COURSERA ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ЕТОЛОГІЯ ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН Матеріали НПК викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (14-18 квітня 2025 р.). Суми, 2025, С 251
5. Козій В.І. Добробут тварин. навчальний посібник, Біла Церква. 2012. 320 с
6. Патологічна фізіологія в запитаннях і відповідях: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. IV рівня акредитації. Київ: ВСВ, 2010. 164 с.
7. Александренко В. В. Поняття та способи жорстокого поводження з тваринами. Юридична наука. 2015. № 6. С. 116-120.
8. Севериновська О. В., Пахомов О. Є., Рибальченко В. К. Етологія (основи поведінки тварин): підручник для вищих навчальних закладів. Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2010. 292 с.
9. Ігнатенко І.А. Етологія: Навчальний посібник. Черкаси, 2009. 96 с.
10. Корж О.П. Етологія тварин: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 236 с.
11. Севериновська О. В., Пахомов О. Є., Рибальченко В. К. Етологія (основи поведінки тварин): підручник для вищих навчальних закладів. Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2010. 292 с.
12. <https://kurkul.com/spetsproekty/378-nassr-u-virobnitstvi-moloka-vimogi-bezpechnosti-na-potujnostyah-virobnitstva>
13. https://www.apd-ukraine.de/images/2021/Biosicherheit_und_Tierwohl/09%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D0%91%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D1%87%D1%8F%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B02021%D0%94%D1%80%D1%83%D0%BA.pdf
14. <https://issuu.com/ukraineards/docs/>
15. https://www.apd-ukraine.de/images/2021/Biosicherheit_und_Tierwohl/09%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%D0%91%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%83%D1%87%D1%87%D1%8F%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B02021%D0%94%D1%80%D1%83%D0%BA.pdf
16. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0210-21#Text>

17.

<http://efu.org.ua/upload/documents/1/132/attachment/FEI%20%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B8%20%D0%BF%D0%BE%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8E%20%D0%B4%D0%BE>

6.2. Додаткові джерела та інтернет ресурси:

1. Улько Л.Г., Нечипоренко О.Л., Грек В.А., Етологія та благополуччя тварин. Методичні вказівки для студентів 2-2 ст курсів спеціальності 211 «Ветеринарна медицина», ОС «Магістр» денної форми навчання Суми, Сумський національний аграрний університет, 2024.-47С.
2. https://qftp.org/wp-content/uploads/2020/05/14_blahopoluchchia-tvaryn.pdf
3. http://www.fao.org/livestock-systems/resources/scientificpublications/health-and-animal-welfare/ru/
4. https://www.coursera.org/learn/animal-welfare/home/welcome
5. https://www.oie.int/en/what-we-do/animal-health-and-welfare/animal-welfare/
6. Journal of Applied Animal Welfare Science https://www.resurchify.com/impact/details/40377
7. https://www.rspca.org.uk/
8. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/985332/Action_Plan_for_Animal_Welfare.pdf
9. https://www.gov.uk/government/news/government-launches-second-animal-welfare-bill-to-protect-pets-livestock-and-wild-animals
10. https://achievainc.articulate-online.com/p/6152487142/DocumentViewRouter.aspx?Cust=61524&DocumentID=4cc40c77-1eae-44c7-b981-a349eef023bc&Popped=True&v=20&InitialPage=story.html&content_token=000bb2c8-1485-4bb2-a1cd-7f96c4c61396&content_endpoint=https%3a%2f%2fachievainc.articulate-online.com%2fp%2f6152487142%2f&endpoint=https%3a%2f%2fachievainc.articulate-online.com%2f6152487142%2ftincanapi%2f&auth=000bb2c8-1485-4bb2-a1cd-7f96c4c61396&actor={%22name%22:%22%22%22,%22mbox%22:%22%22%22,%22objectType%22:%22Person%22%22}&registration=4fb6bde6-d964-4f0d-b395-00e2ba247070&activity_id=articulate_course_id
11. https://protecttheharvest.com/get-involved/educational-resources/?gclid=CjwKCAjwrPCGBhALEiwAUl9X0-OBIPxqptiuDNzylHcuJimgSBPAy5Akc6cDJyoy1UYri5mlH61h5hoCGFUQAvD_BwE
12. https://www.worldanimalprotection.org/our-work/animals-farming-supporting-70-billion-animals/farm-animal-welfare
13. https://www.researchgate.net/publication/298464767_Animal_welfare_Concepts_study_methods_and_indicators_translation_of_Spanish_original
14. https://www.researchgate.net/publication/41393397_Animal_welfare_Review_of_the_scientific_concept_and_definition
15. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC340178/
16. https://www.wellbeingintlstudiesrepository.org/assawel/16/
17. https://worldanimal.net/documents/1_Animal_Welfare.pdf

6.3. Програмне забезпечення

1. Платформи «MOODL»; «COURSERA», «ZOOM»; «Viber»; «Facebook».

Рецензія на Робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			

Рецензент (викладач кафедри) _____ (назва) _____ (посада, ПІБ) _____ (підпис)